

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 134

Juny 2000

QUÈ CAL SABER?

DE VIRUS I PIRATES

La Neoloteca del TERMCAT¹ és una mostra que, per designar conceptes nous, en molts casos no cal inventar paraules, perquè la llengua ja compta amb mots que poden ser adequats per al nou concepte. Al costat de neologismes recents trobem moltes paraules conegudes a les quals hom ha donat un nou significat.

Entre les diverses branques del coneixement humà i de la seva aplicació pràctica, la informàtica i Internet són de les que més neologismes estan introduint en el llenguatge.² Recentment, hem sentit amb molta freqüència parlar de **virus «informàtics»**. El terme fa referència a programes que es comporten com els virus «biològics», és a dir que «infecten» els ordinadors, als quals causen trastorns que poden ser més o menys greus. Com els altres virus, es transmeten per contagi, que, abans de la gran irrupció d'Internet, era lent, perquè es feia a través dels disquets o mitjançant els ordinadors de les xarxes internes d'empreses o institucions. Actualment, però, Internet fa possible que qualsevol virus informàtic s'escampi per tot el món al cap de poques hores d'haver estat creat. (També els virus humans poden dispersar-se avui dia molt més ràpidament gràcies a l'augment de les migracions i a la rapidesa dels actuals mitjans de transport.)

El TERMCAT defineix el **cavall de Troia** com un «programa amb una funció aparentment útil, però amb funcions addicionals amagades que fan vulnerable un sistema, de manera que hi faciliten l'accés no autoritzat», tal com els grecs empraren el cavall de fusta gegant per entrar a la ciutat de Troia. És un dels diversos mitjans que usen intrusos i pirates. Un **intrús** (en angl., *hacker*) és qui s'introdueix de manera il·legal en un sistema informàtic per demostrar-ne la vulnerabilitat i exhibir les seves habilitats. La finalitat del **pirata** (en angl., *cracker*), en canvi, és produir un perjudici en el sistema informàtic on s'introdueix o treure'n un profit. També hi ha qui es dedica a **inundar** (en angl., *to spam, to flood*) les **bústies electròniques** amb **correu brossa** (en angl., *junk mail*), enviant indiscriminadament un missatge a moltes adreces, generalment amb finalitat publicitària.

1. Adreça de la Neoloteca del TERMCAT: <http://www.termcat.es/neoloteca/index.html>
2. Vegeu els núm. 68 (abril 1993), 90 (novembre 1995), 106 (maig 1997) i 132 (abril 2000) de QUÈ CAL SABER?